

Fremsat den 26. marts 2015 af ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup)

Forslag

til

Lov om ændring af sundhedsloven og lov om socialtilsyn

(Øget kvalitet i alkoholbehandlingen)

§ 1

I sundhedsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1202 af 14. november 2014, som ændret ved § 1 i lov nr. 1536 af 27. december 2014 og lov nr. 1537 af 27. december 2014, foretages følgende ændring:

1. I § 141 indsættes efter stk. 4 som nye stykker:

»Stk. 5. Socialtilsynet, jf. lov om socialtilsyn, godkender og fører driftsorienteret tilsyn med alkoholbehandlingssteder, jf. stk. 3.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen kan alene tilvejebringe tilbud om alkoholbehandling, jf. stk. 1 og 3, på alkoholbehandlingssteder, som er godkendt efter § 5 i lov om socialtilsyn, jf. stk. 5.«

Stk. 5 og 6 bliver herefter stk. 7 og 8.

§ 2

I lov om socialtilsyn, jf. lov nr. 608 af 12. juni 2013, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, 1. pkt., indsættes efter »lov om social service«: »og kapitel 40 i sundhedsloven«.

2. I § 2, stk. 1, 1. pkt., ændres »sociale tilbud, jf. § 4« til: »tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1«.

3. I § 2, stk. 2, ændres »opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med sociale tilbud, jf. § 4, som er beliggende inden for regionen, jf. dog stk. 4« til: »funktionen som socialtilsyn efter stk. 1, jf. dog stk. 3 og 4«.

4. § 2, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Fra reglen i stk. 2. gælder følgende undtagelser:

1) Socialtilsynet i Region Syddanmark varetager opgaven i Frederiksberg Kommune og i forhold til tilbud beliggende i andre kommuner i Region Hovedstaden, hvor

Frederiksberg Kommune enten er driftsherre eller har indgået aftale med tilbuddet om køb af samtlige pladser.

2) Socialtilsynet i Region Hovedstaden varetager opgaven i Holbæk Kommune og i forhold til tilbud beliggende i andre kommuner i Region Sjælland, hvor Holbæk Kommune enten er driftsherre eller har indgået aftale med tilbuddet om køb af samtlige pladser.

3) Socialtilsynet i Region Sjælland varetager opgaven i Hjørring Kommune og i forhold til tilbud beliggende i andre kommuner i Region Nordjylland, hvor Hjørring Kommune enten er driftsherre eller har indgået aftale med tilbuddet om køb af samtlige pladser.

4) Socialtilsynet i Region Nordjylland varetager opgaven i Silkeborg Kommune og i forhold til tilbud beliggende i andre kommuner i Region Midtjylland, hvor Silkeborg Kommune enten er driftsherre eller har indgået aftale med tilbuddet om køb af samtlige pladser.

5) Socialtilsynet i Region Midtjylland varetager opgaven i Faaborg-Midtfyn Kommune og i forhold til tilbud beliggende i andre kommuner i Region Syddanmark, hvor Faaborg-Midtfyn Kommune enten er driftsherre eller har indgået aftale med tilbuddet om køb af samtlige pladser.«

5. I § 3, stk. 1, nr. 1, ændres »eller socialfaglige« til: », socialfaglige eller sundhedsfaglige«.

6. I § 4, stk. 1, udgår »sociale«.

7. I § 4, stk. 1, indsættes, som nr. 4:

»4) alkoholbehandlingssteder efter sundhedslovens § 141.«

8. I § 5, stk. 1, ændres »sociale tilbud m.v., jf. § 4,« til: »tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1,«.

9. I § 5, stk. 2, § 7, stk. 2, nr. 3, og § 12, stk. 2, nr. 2, ændres »tilbuddet« til: »tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3,«.

10. I § 5 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Socialtilsynets godkendelse efter stk. 1 er en betingelse for, at kommunalbestyrelsen kan tilvejebringe tilbud om alkoholbehandling på behandlingssteder, som er nævnt i § 4 stk. 1, nr. 4, jf. § 141, stk. 6, i sundhedsloven.«

Stk. 3-8 bliver herefter stk. 4-9.

11. I § 5, stk. 3, der bliver stk. 4, og § 10, indsættes efter »tilbud,«: »som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3,«.

12. I § 6, stk. 1, og § 7, stk. 1, 1. pkt., ændres »sociale tilbud« til: »tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1«.

13. I § 7, stk. 2, nr. 3 ændres »område, og« til: »område,«

14. I § 7, stk. 2, indsættes efter nr. 3, som nyt nummer:

»4) indhente oplysninger om tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 4, fra de kommuner, som har visiteret borgere til behandlingsstedet i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1, og«

Nr. 4 bliver herefter nr. 5.

15. I § 10 indsættes som nyt stk. 2:

»Stk. 2. Bliver socialtilsynet opmærksomt på bekymrende forhold på et behandlingssted, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 4, skal socialtilsynet underrette de kommuner, som har visiteret borgere til behandlingsstedet i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1.«

16. I § 12, stk. 2, nr. 2, ændres »område, og« til: »område,«

17. I § 12, stk. 2, indsættes efter nr. 2, som nyt nummer:

»3) efter anmodning give socialtilsynet oplysninger om, hvilke kommuner der, i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1, har visiteret borgere til behandlingsstedet, og«

Nr. 3 bliver herefter nr. 4.

18. I § 12 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Sundhedspersoner, jf. sundhedslovens § 6, skal efter anmodning give socialtilsynet oplysninger om borgere i sundhedsfaglig behandling, jf. sundhedslovens § 5, på tilbud omfattet af § 4, stk. 1, i lov om socialtilsyn, når de er nødvendige for, at socialtilsynet kan udføre det driftsorienterede tilsyn.«

Stk. 3-4 bliver herefter stk. 4-5.

19. I § 16, stk. 1, og § 18, stk. 1, 1. pkt., ændres »§ 4, stk. 1, nr. 2 og 3,« til: »§ 4, stk. 1, nr. 2-4,«.

20. I § 23, stk. 3, 1. pkt., ændres »§ 4, stk. 1, nr. 2 og 3« til: »§ 4, stk. 1, nr. 2-4«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2016.

Stk. 2. Alkoholbehandlingssteder, som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 4, som var optaget på Tilbudsportalen ved lovens ikrafttræden, skal godkendes efter reglerne i lov om socialtilsyn inden den 1. januar 2018. Godkendelsen skal ske på socialtilsynets eget initiativ eller efter ansøgning fra det enkelte alkoholbehandlingssted.

Stk. 3. Alkoholbehandlingssteder, der er omfattet af § 4, stk. 1, nr. 4, i lov om socialtilsyn, er underlagt driftsorienteret tilsyn, jf. § 7 i lov om socialtilsyn, fra lovens ikrafttræden. Den besigtigelse, der finder sted i forbindelse med godkendelse af behandlingssteder efter reglerne i lov om socialtilsyn i perioden fra lovens ikrafttræden indtil den 1. januar 2018, indebærer, at der ikke skal gennemføres et tilsynsbesøg i det pågældende år, jf. § 7, stk. 3, i lov om socialtilsyn.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Baggrund
3. Lovforslagets indhold
  - 3.1. Gældende ret
    - 3.1.1. Godkendelse af og tilsyn med alkoholbehandlingssteder
    - 3.1.2. Lov om socialtilsyn
    - 3.1.3. Behandling af personoplysninger
  - 3.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Med dette lovforslag fastsættes det i sundhedsloven, at socialtilsynene fremover skal godkende og føre driftsorienteret tilsyn med alkoholbehandlingssteder, samt at kommunalbestyrelsen kun kan tilvejebringe tilbud om alkoholbehandling på alkoholbehandlingssteder, som er godkendt efter lov om socialtilsyn. Som følge af ændringen i sundhedsloven foretages der ligeledes en ændring af lov om socialtilsyn, idet alkoholbehandlingssteder bliver omfattet af loven.

Lovændringerne vil betyde, at socialtilsynene efter ansøgning fra alkoholbehandlingsstederne vil skulle træffe afgørelse om godkendelse på baggrund af en samlet vurdering af, om tilbuddet har den fornødne kvalitet. Kvaliteten vurderes på baggrund af en centralt fastlagt kvalitetsmodel. Alleerede eksisterende behandlingssteder ved lovens ikrafttrædelse skal nygodkendes inden den 1. januar 2018.

Socialtilsynene vil endvidere skulle føre driftsorienteret tilsyn med alkoholbehandlingsstederne for at sikre, at de fortsat har den fornødne kvalitet. Det driftsorienterede tilsyn består både af kontrol af forholdene på behandlingsstedet og en dialog mellem socialtilsyn og behandlingssteder, som skal bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten på behandlingsstedet. Socialtilsynene skal ved varetagelsen af tilsynsopgaven indhente relevant information, herunder ved at aflægge mindst ét årligt besøg på behandlingsstedet samt ved at inddrage oplysninger fra ansatte og borgere på behandlingsstedet.

2. Baggrund

I henhold til sundhedslovens § 141 skal kommunalbestyrelsen tilbyde vederlagsfri behandling til alkoholafhængige. Dermed følger et ansvar for, at personer med alkoholproblemer får tilbudt en behandlingsindsats af høj kvalitet, og at de

bedste betingelser for en succesfuld behandling er til stede. Såvel ambulante som dag- og døgnalkoholbehandlingssteder skal bidrage til at skabe en reel og positiv forskel for de mennesker, som behandles der.

Der har imidlertid været eksempler på alkoholbehandlingssteder, hvor der kan rejses tvivl om, hvorvidt personalet har haft de tilstrækkelige faglige kompetencer, samt om de anvendte behandlingsmetoder har en påviselig effekt. Årsagen hertil kan muligvis skyldes, at der ikke eksisterer bindende retningslinjer for hverken godkendelse af eller driftsorienteret tilsyn med alkoholbehandlingssteder.

For godkendelsen af alkoholbehandlingssteder er der af sundhedsstyrelsen til brug for kommunerne udarbejdet vejledende retningslinjer, mens der ingen regler er for kommunernes driftsorienterede tilsyn med alkoholbehandlingssteder. I dag godkendes og føres der således ikke driftsorienteret tilsyn med kommunale og private alkoholbehandlingssteder på ensartet vis på tværs af kommunegrænserne.

I juni 2014 publiceredes en evaluering af Sundhedsstyrelsens »Retningslinjer for kommunal godkendelse af alkoholbehandlingssteder«. Evalueringen viser, at kommunerne anvender retningslinjerne, selvom der ikke har været krav herom. Evalueringen viser imidlertid også, at der på Tilbudsportalen findes alkoholbehandlingssteder, hvor der kan stilles spørgsmålstejn ved kvaliteten. Evalueringen peger således på en række relevante forhold, som kan være med til at øge kvaliteten på alkoholbehandlingsstederne, herunder bl.a. fokus på godkendelse af og tilsyn med alkoholbehandlingsstederne.

På baggrund af evalueringen aftalte regeringen (Socialdemokratiet og Radikale Venstre), Socialistisk Folkeparti, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti i oktober 2014 som led i satspuljeaftalen

for 2015-2018 at afsætte midler til en øget kvalitet i alkoholbehandlingen. Partierne ønsker med aftalen, at der skal ske grundlæggende ændringer af godkendelsen af og tilsynet med alkoholbehandlingsstederne ved at lade alkoholbehandlingssteder omfatte af lov om socialtilsyn, hvorefter de fem socialtilsyn vil skulle godkende og føre driftsorienteret tilsyn med alkoholbehandlingsstederne.

Dette lovforslag udmønter satspuljeaftalens beslutning om at afsætte midler til øget kvalitet i alkoholbehandlingen.

3. Lovforslagets indhold

3.1. Gældende ret

3.1.1. Godkendelse af og tilsyn med alkoholbehandlingssteder

Der er i dag ingen lovregler om praksis for godkendelse af alkoholbehandlingssteder, men kun vejledende retningslinjer udarbejdet af Sundhedsstyrelsen til brug for kommunerne. Det er således ikke et krav, at retningslinjerne anvendes af kommunerne. Sundhedsstyrelsens retningslinjer omfatter kun godkendelse af private behandlingssteder, men siger ligeledes på udvikling af de kommunale behandlingssteder. Kommunalbestyrelsens godkendelse af behandlingssteder på grundlag af retningslinjerne har til formål at bidrage til, at de private behandlingssteder, der er en del af det kommunale alkoholbehandlingstilbud, har den fornødne kvalitet i behandlingen.

Af sundhedsstyrelsens retningslinjer for godkendelse af alkoholbehandlingssteder fremgår det, at det er den stedlige kommunalbestyrelse, som på grundlag af en konkret vurdering godkender alkoholbehandlingssteder beliggende i kommunen. Såfremt der efter godkendelse sker væsentlige ændringer i det godkendte behandlingssted, skal behandlingsstedet på ny ansøge kommunalbestyrelsen om godkendelse.

Kommunalbestyrelsen påser ifølge retningslinjerne, om behandlingsstedet efterlever det grundlag, hvorpå en eventuel godkendelse er sket, samt at de kommunale midler ikke misbruges. Der er således en kommunal forpligtigelse til at sikre, at borgerne får den aftalte kvalificerede behandling. Der er ikke herudover fastsat nærmere regler om, hvordan tilsynet skal tilrettelægges, herunder om hyppigheden af tilsynsbesøg.

Kommunerne vælger således selv, hvordan godkendelse og eventuelt tilsyn tilrettelægges, men kommunerne har ifølge bekendtgørelse nr. 1558 af 19. december 2013 pligt til at indberette oplysninger såsom organisatoriske forhold, pladser og personale, økonomi, faglig tilgang og metode, indsatser samt godkendelse og tilsyn om behandlingsstedet til Tilbudsportalen. Af servicelovens § 14 fremgår det, at Tilbudsportalen formål er at samle og formidle oplysninger om kommunale, regionale og private tilbud i en landsdækkende oversigt. På Tilbudsportalen er det således muligt at se sammenlignelige og gennemskuelige oplysninger om de registrerede tilbud, herunder om tilbuddenes målgrupper, metoder, økonomi samt om tilsynet med tilbuddene.

Den stedlige kommune påser ifølge sundhedsstyrelsens retningslinjer for kommunal godkendelse af alkoholbehandlingssteder, at de offentliggjorte oplysninger på Tilbudsportalen er i overensstemmelse med de faktiske forhold.

Kommunalbestyrelsen finansierer på baggrund af allerede bevilligede offentlige midler anvendelsen af de vejledende retningslinjer for godkendelse. Hvis kommunen påser, om alkoholbehandlingssteder lever op til betingelserne for godkendelsen, afholder kommunalbestyrelsen selv udgifterne hertil. Kommunalbestyrelsen afholder ligeledes udgifterne forbundet med at påse, at de offentliggjorte oplysninger på Tilbudsportalen er i overensstemmelse med de faktiske forhold.

På alkoholbehandlingssteder foregår der forskellige former for sundhedsfaglig virksomhed. Noget af denne virksomhed er det forbeholdt læger at udføre, herunder bl.a. ordination af medicin. Sundhedsstyrelsen fører ifølge § 215, stk. 1, i sundhedsloven tilsyn med sundhedsfaglig virksomhed, der udføres af autoriserede sundhedspersoner og personer, der handler på disses ansvar. Sundhedsstyrelsen kan iværksætte skærpet tilsyn med den i stk. 1 nævnte personkreds, såfremt styrelsen har en begrundet formodning om, at den pågældende sundhedspersons virksomhedsudøvelse vil udgøre en forringet sikkerhed for patienter, jf. § 215, stk. 2, 1. pkt. Sundhedsstyrelsen fører også tilsyn med overholdelsen af lovgivningen om de virksomhedsansvarlige læger.

I de tilfælde, hvor Sundhedsstyrelsen i sit tilsyn bliver opmærksom på forhold, der efter styrelsens opfattelse er kritiske, kan Sundhedsstyrelsen, efter regler herom i kapitel 2 i lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, indbringe en sag for Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn.

Sundhedsstyrelsen fører ligeledes tilsyn med anvendelsen af receptpligtige lægemidler, herunder ordination og nedtrapning, uanset om opgaven varetages af autoriserede sundhedspersoner eller personale, der ikke er sundhedsfagligt uddannet. Anonymitet i alkoholbehandlingen kan derfor ikke gøres gældende i forbindelse med ordination af receptpligtige lægemidler. Det skyldes, at anvendelsen af receptpligtige lægemidler er lægeforbeholdt virksomhed, jf. autorisationslovens § 74.

Sundhedsstyrelsen kan endvidere ifølge § 4 i bekendtgørelse nr. 1219 af 11. december 2009 om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp også udstede påbud og forbud over for selve behandlingsstedet, hvis ledelsen på behandlingsstedet ikke har sikret en faglig forsvarlig tilrettelæggelse af den delegerede sundhedsfaglige virksomhed (medicinhåndteringen), som tilgodeser patientsikkerheden.

Udover ovenstående tilsyn med sundhedsfaglig virksomhed fører Sundhedsstyrelsen ifølge § 215 a i sundhedsloven tilsyn med private sygehuse, klinikker og praksis. Tilsynene skal øge patientsikkerheden ved, at embedslægerne hvert tredje år aflægger tilsynsbesøg på behandlingsstedet. Hvis embedslægen ved et tilsynsbesøg finder væsentlige problemer med patientsikkerheden på et behandlingssted, vil behandlingsstedet blive bedt om at rette fejl og mangler, og

embedslægen kan vælge at aflægge behandlingsstedet genbesøg, indtil patientsikkerheden er bragt i orden. Der er udarbejdet specifikke målepunkter for tilsyn med alkoholbehandlingssteder.

Sundhedsstyrelsens tilsynsvirksomhed er finansieret dels ved en nettobevilling, dels ved gebyrindtægter. Gebyrindtægterne dækker udgifterne til registrering af og tilsyn med private behandlingssteder efter § 215 a i sundhedsloven.

3.1.2. Lov om socialtilsyn

Der blev med lov om socialtilsyn etableret fem nye socialtilsyn drevet af en kommunalbestyrelse inden for hver af regionerne, jf. § 2 i lov om socialtilsyn.

Socialtilsynene har efter lovens ikrafttræden 1. januar 2014 ansvaret for at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med såvel kommunale og regionale som private sociale tilbud, herunder den sociale stofmisbrugsbehandling efter § 101 i lov om social service, jf. § 4 i lov om socialtilsyn.

Socialtilsynene træffer efter ansøgning fra tilbuddene afgørelse om godkendelse som generelt egnet på baggrund af en samlet vurdering af om tilbuddet har den fornødne kvalitet, jf. § 5, stk. 1, jf. § 6 og §§ 12-18 i lov om socialtilsyn. Kvaliteten vurderes på baggrund af en centralt fastsat kvalitetsmodel inden for temaerne uddannelse og beskæftigelse, selvstændighed og relationer, målgrupper, metoder og resultater, organisation og ledelse, kompetencer, økonomi og fysiske rammer. Allerede godkendte tilbud ved lovens ikrafttræden skal godkendes igen inden udgangen af 2016. Godkendelse er en betingelse for, at tilbuddet kan indgå i den kommunale forsyning, jf. § 4, stk. 3, i lov om social service og optages på Tilbudsportalen efter § 22 i lov om socialtilsyn.

Socialtilsynene fører driftsorienteret tilsyn med de godkendte tilbud for at sikre, at de fortsat har den fornødne kvalitet, jf. § 7 i lov om socialtilsyn. Det driftsorienterede tilsyn består både af en kontrol af forholdene i tilbuddet og en dialog mellem socialtilsyn og tilbud, som skal bidrage til at fastholde og udvikle kvalitet i tilbuddene. Socialtilsynet skal ved varetagelsen af tilsynsopgaven indhente relevant information, herunder ved at aflægge mindst ét årligt besøg i tilbuddet, inddrage oplysninger fra ansatte og borgere i tilbuddet samt andre relevante personer og udveksle oplysninger med de kommuner, som har ansvaret for de enkelte borgeres ophold i tilbuddet i henhold til §§ 9-9b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Socialtilsynene skal, hvis forholdene i det enkelte tilbud tilsiger det, træffe afgørelse om skærpet tilsyn og samtidig udstede et påbud med henblik på, at tilbuddet som betingelse for fortsat godkendelse inden for en tre måneders frist skal rette op på de omfattede forhold, jf. § 8 i lov om socialtilsyn. Endelig kan socialtilsynet træffe afgørelse om ophør af godkendelse, hvis tilbuddet ikke længere har den fornødne kvalitet, jf. § 5, stk. 5, jf. § 6 i lov om socialtilsyn.

Socialtilsynets afgørelser kan påklages til Ankestyrelsen, jf. § 19 i lov om social service.

3.1.3. Behandling af personoplysninger

Det følger af § 12, stk. 1, i lov om socialtilsyn, at tilbud til brug for vurderingen af ansøgning om godkendelse skal give socialtilsynet de faglige, organisatoriske og økonomiske oplysninger om tilbuddet, som socialtilsynet anmoder om. I § 12, stk. 2, nr. 3, fremhæves det endvidere, at godkendte tilbud efter anmodning skal give socialtilsynet de oplysninger, som er nødvendige for, at socialtilsynet kan udføre det driftsorienterede tilsyn.

Af § 20 i lov om socialtilsyn fremgår det, at videregivelse af oplysninger fra et tilbud til socialtilsynet kan ske uden samtykke fra borgeren, når videregivelsen er nødvendig for udførelsen af det driftsorienterede tilsyn. De oplysninger, der efter § 20 vil kunne videregives fra det enkelte tilbud til socialtilsynet, kan vedrøre rent private forhold om en eller flere identificerbare personer. Hvis dette er tilfældet, vil behandlingen af sådanne oplysninger i forbindelse med tilbuddets videregivelse af oplysninger til socialtilsynet, være omfattet af persondatalovens databehandlingsregler i §§ 5-8.

Al behandling af personoplysninger efter persondataloven skal ske i overensstemmelse med persondatalovens § 5, hvori der fastsættes en række grundlæggende principper for behandling af personoplysninger, herunder at behandling af personoplysninger skal ske i overensstemmelse med god databehandlingsskik, jf. § 5, stk. 1. Lovens § 5, stk. 2 og stk. 3, fastsætter bl.a., at indsamling af oplysninger skal ske til udtrykkeligt angivne og saglige formål, at senere behandling ikke må være uforenelig med disse formål, og at oplysninger, som behandles, skal være relevante og tilstrækkelige og ikke omfatte mere, end hvad der kræves til opfyldelse af de formål, hvortil oplysningerne indsamles, og de formål, hvortil oplysningerne senere behandles. Det følger endvidere af bestemmelsens stk. 4 og 5, at oplysninger skal ajourføres, og at indsamlede oplysninger ikke må opbevares på en måde, der giver mulighed for at identificere den registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt af hensyn til de formål, hvortil oplysningerne behandles.

Persondatalovens § 6, stk. 1, indeholder de generelle betingelser for, hvornår behandling, herunder videregivelse af ikke-følsomme personoplysninger må finde sted. Af bestemmelsen følger, at behandling af personoplysninger kun må finde sted, hvis en af de i nr. 1-7 angivne betingelser er opfyldt, herunder hvis den registrerede har givet sit samtykke, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelsen af en opgave i samfundets interesse, eller hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelsen af en opgave, der henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige eller en tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, har fået pålagt.

Behandling af følsomme personoplysninger er reguleret af persondatalovens §§ 7 og 8. Efter persondatalovens § 7, stk. 1, må der ikke behandles oplysninger om racemæssig eller etnisk baggrund, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning, fagforeningsmæssige tilhørsforhold og oplysninger om helbredsmæssige og seksuelle forhold. Efter § 7, stk. 2, nr. 1, finder bestemmelsen i stk. 1 ikke anvendelse, hvis den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke til en sådan

behandling. Bestemmelsen i § 7, stk. 1, finder endvidere ikke anvendelse, hvis behandlingen er nødvendig for, at et retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares, jf. stk. 2, nr. 4. Det kan bl.a. være tilfældet med hensyn til offentlige myndigheders behandling af oplysninger som led i myndighedsudøvelse.

For den offentlige forvaltning må der efter persondatalovens § 8, stk. 1, ikke behandles oplysninger om strafbare forhold, væsentlige sociale problemer og andre rent private forhold end dem, der er nævnt i persondatalovens § 7, stk. 1, medmindre det er nødvendigt for varetagelsen af myndighedens opgaver. Efter § 8, stk. 2, må de i stk. 1 nævnte oplysninger ikke videregives, medmindre den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke til videregivelsen (nr. 1), videregivelsen sker til varetagelse af private eller offentlige interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrundes hemmeligholdelse, herunder hensynet til den oplysning angår (nr. 2), videregivelsen er nødvendig for udførelsen af en myndigheds virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som myndigheden skal træffe (nr. 3) eller videregivelsen er nødvendig for udførelsen af en persons eller virksomheds opgaver for det offentlige (nr. 4).

Efter persondatalovens § 8, stk. 3, må forvaltningsmyndigheder, der udfører opgaver inden for det sociale område, kun videregive oplysninger omfattet af § 7, stk. 1, og § 8, stk. 1, hvis betingelserne i § 8, stk. 2, nr. 1 eller 2 er opfyldt, eller hvis videregivelsen er et nødvendigt led i sagens behandling eller nødvendig for, at en myndighed kan gennemføre tilsyns- eller kontrolopgaver.

I det omfang videregivelse af oplysninger indeholder oplysninger om borgerens rent private forhold, er videregivelsen omfattet af videregivelsesreglerne i persondatalovens § 8, stk. 3, i det omfang videregivelsen af oplysningerne er nødvendige for, at socialtilsynet kan udøve det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet.

Socialtilsynet vil i kraft af sine forpligtelser efter service-loven som udgangspunkt have adgang til at behandle disse oplysninger, jf. persondatalovens § 8, stk. 1.

For sundhedspersoner findes derudover særregler i sundhedsloven. Efter sundhedslovens § 43, stk. 1, kan sundhedspersoner med patientens samtykke til andre formål end behandling videregive oplysninger om patientens helbredsforhold, øvrige rent private forhold og andre fortrolige oplysninger til sundhedspersoner, myndigheder, organisationer, private personer m.fl.

Derudover kan videregivelse ifølge § 43, stk. 2, ske uden patientens samtykke, når det følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov, at oplysningen skal videregives og oplysningen må antages at have væsentlig betydning for den modtagende myndigheds sagsbehandling (nr. 1), eller videregivelsen er nødvendig for berettiget varetagelse af en åbenbar almen interesse eller af væsentlige hensyn til patienten, sundhedspersonen eller andre (nr. 2) eller videregivelsen er nødvendig for, at en myndighed kan gennemføre tilsyns- og kontrolopgaver (nr. 3).

3.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Lovforslagets formål er at stille langt højere krav til den faglige kvalitet på de behandlingssteder, som behandler personer med alkoholproblemer. Fokus på kvalitet skal medvirke til, at kun behandlingssteder med en høj kvalitet godkendes og anvendes som led i kommunalbestyrelsens tilbud om alkoholbehandling.

Der er på alkoholområdet god evidens for, hvilke behandlingsformer der virker. Der bør således kunne stilles krav om, at de alkoholbehandlingssteder, som omfattes af lov om socialtilsyn, har en professionel tilgang, og at de medvirker til, at borgeren reducerer eller stopper sit skadelige forbrug af alkohol. Alkoholbehandlingssteder, hvor der ikke foregår behandling med offentlige midler, er ikke omfattet af lovforslaget. Det er vigtigt, at samme krav til f.eks. faglighed skal gælde for alle behandlingssteder, så borgeren kan føle sig tryk ved at vælge behandlingssted, hvad enten der er tale om et offentligt eller privat. Borgerne bør således altid opleve, at der stilles samme høje krav til kvaliteten.

Der findes mange gode alkoholbehandlingssteder i Danmark, som leverer kvalificeret behandling til personer med alkoholproblemer, og med lovforslaget ønskes at skabe de bedst mulige rammer for, at disse behandlingssteder kan udvikles til at blive endnu bedre. Samtidig skal det sikres, at behandlingssteder med eventuelle problemer med kvaliteten sørger for at rette op på disse problemer. Kvaliteten skal højnes ved at stille krav til behandlingsstederne og gøre det klart, hvad der forventes af dem.

Ligeledes har det været et hensyn, at den sociale stofmisbrugsbehandling allerede er omfattet af lov om socialtilsyn. Mange behandlingssteder tilbyder således såvel stofmisbrugs- som alkoholbehandling og behandlingen deler mange karakteristika, men socialtilsynet skal i dag kun godkende og føre driftsorienteret tilsyn med behandlingsstedets sociale stofmisbrugsbehandling og ikke alkoholbehandlingen.

Det foreslås således med lovforslaget, at alkoholbehandlingssteder, jf. § 141, stk. 3, i sundhedsloven, bliver omfattet af socialtilsynenes godkendelses- og tilsynskompetence, jf. lov om socialtilsyn. Det betyder, at alkoholbehandlingssteder skal godkendes af socialtilsynet som generelt egnede for, at kommunalbestyrelsen kan anvende behandlingsstedet til at tilvejebringe tilbud om alkoholbehandling, jf. den foreslåede bestemmelse § 141, stk. 6, i sundhedsloven, og at de vil blive underlagt driftsorienteret tilsyn fra socialtilsynet.

Godkendelse og driftsorienteret tilsyn foretages på baggrund af centralt fastlagte retningslinjer om bl.a. kvalitet, økonomi og organisation. Opgaven består i at kontrollere, at borgerne får en tilfredsstillende behandling, og at de offentlige midler kun anvendes til alkoholbehandling på behandlingssteder med en påviselig god kvalitet.

Forslaget har til hensigt at forbedre kvaliteten på alkoholbehandlingsstederne ved at indføre en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent godkendelses- og tilsynsproces. Forslaget indebærer, at godkendelse af og driftsorienteret tilsyn med alkoholbehandlingssteder samles i socialtilsynene, hvilket giver mulighed for at oppebære de nødvendige

alkoholbehandlingsfaglige, økonomiske og juridiske kompetencer til opgaven.

Med forslaget vil alkoholbehandlingssteder kunne klage til Ankestyrelsen over socialtilsynets afgørelser efter § 19 i lov om socialtilsyn.

Forslaget indebærer endvidere, at alkoholbehandlingssteder omfattes af den kvalitetsmodel, som er en del af lov om socialtilsyn. Der er tale om en generisk model, som skal anvendes i vurderingen af alle tilbud omfattet af loven. Kvalitetsmodellen vurderer behandlingsstedet indenfor de nedestående syv temaer:

- 1) Uddannelse og beskæftigelse
- 2) Selvstændighed og relationer
- 3) Målgrupper, metoder og resultater
- 4) Organisation og ledelse
- 5) Kompetencer
- 6) Økonomi
- 7) Fysiske rammer

Ikke alle kvalitetsmodellens aspekter er imidlertid lige relevante for alle tilbud, ligesom kriterierne kan få forskellig karakter i forhold til forskellige typer af tilbud.

I henhold til lov om socialtilsyn, jf. § 6, stk. 3, kan ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold fastsætte nærmere regler om vurderingen af tilbuddenes kvalitet, herunder i form af opstilling af en kvalitetsmodel med en række overordnede temaer med underliggende kriterier og indikatorer. Kvalitetsmodellen vil blive tilpasset i forhold til godkendelse af og driftsorienteret tilsyn med alkoholbehandlingssteder.

Desuden vil vejledninger og retningslinjer udarbejdet af Sundhedsstyrelsen blive benyttet af socialtilsynene som redskaber til godkendelse af og driftsorienteret tilsyn med alkoholbehandlingsstederne. De af Sundhedsstyrelsen udarbejdede vejledninger og retningslinjer vil pege på specielle opmærksomhedspunkter af relevans for godkendelse af og driftsorienteret tilsyn med alkoholbehandlingssteder.

Finansieringen af socialtilsynets opgave med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med alkoholbehandlingsstederne vil blive takstfinansieret, jf. § 23, stk. 1, i lov om socialtilsyn. Taksten skal således opkræves hos de omfattede behandlingssteder, som kan indregne omkostningen til tilsynet i den takst, som behandlingsstederne opkræver hos kommunerne både ved og uden visitering.

Der ændres med lovforslaget ikke ved Sundhedsstyrelsens sundhedsfaglige tilsyn. Sundhedsstyrelsens tilsynsvirksomhed supplerer det driftsorienterede tilsyn, som udføres af de fem socialtilsyn. Hvert tilsyn har sine specielle opgaver og særlige kompetencer. Socialtilsynets tilsyn skal tilrettelægges, så det så vidt muligt ikke overlapper med andre tilsyn.

Socialtilsynet skal gøre rette myndighed opmærksom på u hensigtsmæssige forhold, hvis socialtilsynet kommer i besiddelse af informationer af betydning for denne myndigheds tilsyn. Hvis socialtilsynet således bliver opmærksom på forhold, som falder uden for tilsynets kompetence, eksempelvis uforsvarlig medicinbehandling, skal socialtilsynet ef-

ter omstændighederne orientere Sundhedsstyrelsen med henblik på deres varetagelse af patientsikkerheden.

Socialtilsynene er afhængige af, at de kan få relevante oplysninger fra behandlingssteder med henblik på at kunne godkende og føre driftsorienteret tilsyn med behandlingsstederne, hvorfor alkoholbehandlingssteder med lovforslaget omfattes af § 12 i lov om socialtilsyn. Ifølge § 12 i lov om socialtilsyn skal alkoholbehandlingssteder afgive relevante oplysninger om behandlingsstedet, som socialtilsynet anmoder om til brug for vurdering af ansøgningen og til brug for det driftsorienterede tilsyn. Det er socialtilsynet, der konkret tager stilling til, hvilke oplysninger der er relevante. Desuden skal behandlingsstedet ifølge § 12, stk. 3, i lov om socialtilsyn udarbejde en årlig rapport om behandlingsstedets virksomhed.

Med forslaget kan alkoholbehandlingssteder, jf. § 20 i lov om socialtilsyn, endvidere videregive oplysninger om borgere i behandling på behandlingsstedet til socialtilsynet uden samtykke fra borgeren, når videregivelsen er nødvendig for udførelsen af det driftsorienterede tilsyn. Myndigheder og personer, der udøver opgaver efter lov om socialtilsyn, samt enhver der i øvrigt yder bistand hertil, er underkastet reglerne om tavshedspligt efter straffelovens §§ 152-152 f. Som for øvrige offentligt ansatte, må de nævnte personer ikke videregive eller udnytte fortrolige oplysninger, som de som led i deres arbejde er eller bliver bekendt med. Der undtages dog for oplysninger, som myndigheden er forpligtet til at videregive efter lov om socialtilsyn § 10.

For tilbud omfattet af lov om socialtilsyn gælder reglerne for videregivelse af personoplysninger i persondataloven, jf. afsnit 3.1.3. For sundhedspersoner finder reglerne i sundhedsloven desuden anvendelse. Der er i dag i sundhedslovens § 43, stk. 2, hjemmel til, at autoriserede sundhedspersoner kan videregive oplysninger om rent private forhold uden samtykke fra patienten.

Det følger således af sundhedslovens § 43, stk. 2, nr. 1, at videregivelse af oplysninger om rent private forhold kan ske uden patientens samtykke, når det følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov, at oplysningen skal videregives og oplysningen må antages at have væsentlig betydning for den modtagende myndigheds sagsbehandling. Med lovforslaget indføres en pligt for sundhedspersoner, jf. sundhedslovens § 6, til at videregive oplysninger om borgere i sundhedsfaglig behandling, jf. sundhedslovens § 5, på tilbud omfattet af § 4, stk. 1 i lov om socialtilsyn, hvis videregivelsen er nødvendig for udførelsen af det driftsorienterede tilsyn. Med lovforslaget indføres således i § 12 i lov om socialtilsyn et nyt stk. 3, hvorefter sundhedspersoner efter anmodning skal give socialtilsynet oplysninger, når de er nødvendige for, at socialtilsynet kan udføre det driftsorienterede tilsyn.

For videregivelsen efter §§ 12 og 20 i lov om socialtilsyn gælder, at der skal være proportionalitet mellem de oplysninger, som socialtilsynet anmoder om, behovet for oplysningerne og hensynet til ikke at bebyrde behandlingssteder eller myndigheder unødigt. Når det med § 12 i lov om socialtilsyn således fastlægges, at behandlingsstederne skal vi-

deregive nødvendige oplysninger, betyder det, at oplysninger, der ikke er nødvendige for socialtilsynets udførelse af det driftsorienteret tilsyn, ikke må indhentes eller videregives.

I tilfælde, hvor borgeren efter § 141, stk. 5, i sundhedsloven vælger at være anonym, kan der ikke videregives personhenførbare oplysninger.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Der er i forbindelse med satspuljeaftalen for 2015-2018 mellem regeringen (Socialdemokratiet og Radikale Venstre), Socialistisk Folkeparti, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti afsat en økonomisk ramme. Udgifterne for staten til dette lovforslag fordeler sig med 6,9 mio. kr. i 2015, 8,6 mio. kr. i 2016, 6 mio. kr. i 2017 og frem.

De økonomiske konsekvenser skal forhandles med kommunerne.

Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser for regionerne.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ikke økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 5. februar 2015 til den 5. marts 2015 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.: Alkoholpolitisk Forum, Alkoholpolitisk Landsråd, Alkohol & Samfund, Ankestyrelsen, Center for Rusmiddelforskning, Danske Patienter, Dansk Psykolog Forening, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Sygeplejeråd, Danske Regioner, Datatilsynet, Embedslægeforeningen, Faaborg-Midtfyn Kommune, Fagligt Selskab for Addiktiv Sygepleje, FOA, Foreningen af Kommunalt ansatte læger, Foreningen af Kommunale Social- Sundheds og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Frederiksberg Kommune, Hjørring Kommune, Holbæk Kommune, Institut for Menneskerettigheder, KFUM's sociale arbejde, Kirkens Korshær, KL, LOS – De private sociale tilbud, Landsforeningen af Væresteder (LVS), Landsforeningen for Socialpædagoger (LFS), Lægeforeningen, Patientforeningen, Patientombuddet, Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af boformer for hjemløse i Danmark (SBH), Sammenslutningen af Værestedsbrugere i Danmark (SVID), SAND – De Hjemløses Landsorganisation, Silkeborg Kommune og Socialpædagogernes Landsforbund.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for det offentlige, stat, kommuner og regioner	Ingen	Der er med satspuljeaftalen for 2015-2018 afsat 6,9 mio. kr. i 2015, 8,6 mio. kr. i 2016 og 6 mio. kr. i 2017 og frem. De økonomiske konsekvenser skal forhandles med kommunerne. Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser for regionerne.
Administrative konsekvenser for det offentlige, stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen

Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Udgangspunktet i sundhedsloven er, at der ikke findes krav om godkendelse eller driftsorienteret tilsyn med alkoholbehandlingssteder. Der er af Sundhedsstyrelsen udarbejdet vejledende retningslinjer til brug for kommunernes godkendelse af alkoholbehandlingssteder. Herudover fører Sundhedsstyrelsen ifølge sundhedslovens § 215, stk. 1, tilsyn med sundhedsfaglig virksomhed, der udføres af autoriserede sundhedspersoner og personer, der handler på disses ansvar. Sundhedsstyrelsen fører ligeledes ifølge sundhedslovens § 215 a hvert tredje år tilsyn med private sygehuse, klinikker og praksis.

Med forslaget om indsættelse af nyt *stk. 5* i § 141 i sundhedsloven bliver godkendelse af og driftsorienteret tilsyn med alkoholbehandlingssteder omfattet af socialtilsynenes godkendelses- og tilsynskompetence, jf. lov om socialtilsyn. Alkoholbehandlingssteder, hvor der ikke foregår behandling med offentlige midler, er ikke omfattet af § 141 i sundhedsloven.

Godkendelse vil ifølge forslag om nyt *stk. 6* i sundhedsloven være en betingelse for, at kommunalbestyrelsen kan anvende behandlingsstedet i dens tilbud om alkoholbehandling. Med lovforslaget ophører den gældende praksis, hvor alkoholbehandlingssteder skal have en aftale med minimum én kommune for, at behandlingsstedet kan indgå i kommunalbestyrelsens tilbud om alkoholbehandling.

Borgerne vil fortsat frit kunne vælge, hvilket ambulante behandlingssted de vil behandles på, men det vil med lovens ikrafttræden være et krav, at behandlingsstedet er godkendt af socialtilsynet og fremgår af Tilbudsportalen. Af servicelovens § 14 fremgår det, at Tilbudsportalens formål er at samle og formidle oplysninger om kommunale, regionale og private tilbud i en landsdækkende oversigt. På Tilbudsportalen er det således muligt se sammenlignelige og gennemskuelige oplysninger om de registrerede tilbud, herunder om tilbuddenes målgrupper, metoder, økonomi samt om tilsynet med tilbuddene.

Borgere, der er visiteret til dag- eller døgnbehandling vil ligeledes inden for rammerne af visitationen fortsat frit kunne vælge, hvilket dag- eller døgnbehandlingssted, de vil behandles på, men også her vil det efter lovens ikrafttræden være et krav, at behandlingsstedet er godkendt af socialtilsynet.

Med indførelsen af en ensartet godkendelsesproces får kommunerne bedre mulighed for at tilbyde borgerne en me-

re kvalificeret alkoholbehandling, idet alle behandlingssteder skal leve op til samme krav.

Med lovens ikrafttræden vil der gennem kravet om driftsorienteret tilsyn med alkoholbehandlingssteder løbende ske en opfølgning på, hvorvidt alkoholbehandlingsstederne opdaterer deres viden og udvikler deres kompetencer, så de mest effektive behandlingsmetoder anvendes til de forskellige målgrupper for alkoholbehandlingen.

Til § 2

Til nr. 1

Som en konsekvens af forslagens § 2, nr. 7 foreslås formålet med lov om socialtilsyn udvidet, således at det bidrager til, at sikre, at borgere gives en indsats, der er i overensstemmelse med formålet med offentlige og private behandlingssteder efter kapitel 40 i sundhedsloven.

Til nr. 2

Forslaget er en konsekvens af forslagens § 2, nr. 7.

Til nr. 3

Forslaget om at ændre § 2, stk. 2, i loven er en sproglig forenkling, som henviser til kommunernes funktion som socialtilsyn.

Til nr. 4

Med forslaget om en nyaffattelse af § 2, stk. 3, foretages en sproglig forenkling, som henviser til kommunernes funktion som socialtilsyn.

Derudover præciseres det, at de kommuner, der varetager opgaverne som socialtilsyn, ikke kan varetage opgaven i forhold til deres egne tilbud eller tilbud, som de har indgået driftsaftale med, når tilbuddene er beliggende i andre kommuner i regionen. Præciseringen supplerer den gældende formulering af bestemmelsen, hvorefter tilsynskommunerne ikke kan varetage opgaverne i forhold til tilbud beliggende i tilsynskommunen. Formålet hermed er at sikre uvildighed i varetagelsen af opgaven som socialtilsyn.

Til nr. 5

Som en konsekvens af forslagens § 2, nr. 7 foreslås socialtilsynets mulighed for at udbyde konsulentbistand og undervisning til en kommune, region eller et tilbud udvidet til også at omfatte sundhedsfaglig viden.

Til nr. 6

Forslaget er en konsekvens af forslagens § 2, nr. 7.

Til nr. 7

Med forslaget om indsættelse af et nyt nr. 4 i § 4, stk. 1, i lov om socialtilsyn foreslås lovens anvendelsesområde udvidet, således at tilbud, socialtilsynet godkender og fører driftsorienteret tilsyn med, udvides til at omfatte alkoholbehandlingssteder efter sundhedslovens § 141. Alkoholbehandlingssteder bliver således et tilbud i lov om socialtilsyns forstand.

Til nr. 8

Forslaget er en konsekvens af forslaget § 2, nr. 7.

Til nr. 9

Forslaget er en konsekvens af forslaget § 2, nr. 7, og angiver, at § 5, stk. 2, § 7, stk. 2, nr. 3 og § 12, stk. 2, nr. 2 alene gælder for de tilbud, der er omfattet af lov om socialtilsyn § 4, stk. 1, nr. 1-3.

Til nr. 10

Med forslaget om indsættelse af nyt stk. 3, i § 5 i lov om socialtilsyn, foreslås det, at godkendelse efter stk. 1 bliver en betingelse for, at kommunalbestyrelsen kan tilvejebringe tilbud om alkoholbehandling på behandlingssteder som nævnt i forslaget § 2, nr. 7. Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget § 1, hvorefter det foreslås, at kommunalbestyrelsen alene kan tilvejebringe tilbud om alkoholbehandling efter sundhedslovens § 141, stk. 3, på alkoholbehandlingssteder, som er godkendt efter lov om socialtilsyn.

Til nr. 11

Forslaget er en konsekvens af forslaget § 2, nr. 7, og angiver, at § 5, stk. 3, der bliver stk. 4 og § 10, der bliver § 10, stk. 1, alene gælder for de tilbud, der er omfattet af lov om socialtilsyn § 4, stk. 1, nr. 1-3.

Til nr. 12

Forslaget er en konsekvens af forslaget § 2, nr. 7.

Til nr. 13

Forslaget er en konsekvens af forslaget § 2 nr. 14.

Til nr. 14

Som konsekvens af forslaget § 2, nr. 7 foreslås indsat et nyt nr. 4 i § 7, stk. 3, i lov om socialtilsyn, hvorefter socialtilsynet som led i varetagelsen af tilsynsopgaven skal indhente relevant information, herunder oplysninger om tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 4, fra de kommuner, som eventuelt har visiteret borgere til tilbuddet i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1.

Oplysningerne skal give socialtilsynet bedre grundlag for at vurdere, i hvilket omfang tilbuddet er i stand til at opnå de opstillede mål for borgerne i de konkrete sager. Det er de visiterende kommuner nærmest til at vurdere.

Der opstilles ikke formkrav til de oplysninger, som socialtilsynet skal indhente fra de kommuner, som har visiteret

borgere til tilbuddet. Socialtilsynene kan derfor vælge, at høringen skal ske på en bestemt måde, for eksempel ved anvendelse af et bestemt redskab til vurderingen af målopfyldelse, en mere åben kvalitativ vurdering eller andet. Socialtilsynet kan dog ikke træffe beslutning om anvendelsen af redskaber for høringen, som er unødigt tidskrævende for den hørte kommune.

Der opstilles heller ikke krav om, at socialtilsynet skal inddrage oplysninger fra alle kommuner, der har visiteret borgere til tilbuddet. Antallet af kommuner, som høres, skal dog være tilstrækkeligt til at give et retvisende billede af tilbuddet, henset til tilbuddets størrelse.

Til nr. 15

Som konsekvens af forslaget § 2, nr. 7 foreslås indført en pligt for socialtilsynene til at underrette de kommuner, som har visiteret borgere til tilbuddet i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1, hvis socialtilsynet oplever bekymrende forhold i et tilbud, og når disse borgere kan være berørt. Bekymrende forhold kan f.eks. være ved mistanke om strafbare forhold begået af personale, for eksempel bedragerig, vold eller seksuelle overgreb, eller det kan være, at det eneste uddannede personale i forhold til målgruppen er fratrukket. Underretningen til visiterende kommuner kan for eksempel være ved oplysninger om, at der er forhold i tilbuddet, som har medført, at socialtilsynet har truffet afgørelse om skærpet tilsyn eller påbud i forhold til tilbuddet.

Det overordnede formål med bestemmelsen er således at sikre, at den viden, som socialtilsynet har om et tilbud, tilgås de kommuner, som har visiteret borgere til tilbuddet, så denne kommune kan tage højde for disse forhold. Oplysningerne kan kommunen anvende til at vurdere, hvorvidt borgeren er placeret i det rette tilbud.

Oplysninger, som indgår i en underretning fra socialtilsynet til de kommuner, som har visiteret borgerne til tilbuddet, vil ofte omhandle generelle forhold i tilbuddet, men kan også være oplysninger om borgerens rent private forhold.

Videregivelse af oplysninger i forbindelse med underretningen vil skulle ske inden for rammerne af persondatalovens videregivelsesregler, jf. § 8, stk. 3, idet socialtilsynets videregivelse af oplysninger om borgerens rent private forhold efter persondataloven §§ 7 og 8, er nødvendig for, at kommunen kan træffe den mest korrekte afgørelse om hjælp og støtte til borgeren.

Det skal bemærkes, at socialtilsynets videregivelse af oplysninger til den visiterende kommune aldrig må gå ud over, hvad der i det konkrete tilfælde må anses for nødvendigt til brug for den visiterende kommunes indsats over for borgeren. Der skal således i hvert enkelt tilfælde foretages en konkret vurdering af de oplysninger, som videregives i forbindelse med underretninger.

Kravet om, at en oplysning skal være relevant betyder, at socialtilsynet alene skal underrette de kommuner, der har visiteret borgere til tilbuddet, og som oplysningerne er relevante for. Der kan være tale om generelle oplysninger – som for eksempel at tilbuddet er sat under skærpet tilsyn – som

kan være relevant for alle kommuner, der anvender tilbudet. Men det kan også være oplysninger, som alene er relevante for bestemte kommuner, for eksempel om problemer i en bestemt afdeling af tilbuddet.

Hvis den visiterende kommune måtte modtage personoplysninger fra socialtilsynet efter bestemmelsen, skal den visiterende kommune vurdere, om der er grundlag for at orientere borgeren herom efter de almindelige regler om oplysningspligt i persondatalovens §§ 28-29.

Til nr. 16

Forslaget er en konsekvens af forslaget § 2 nr. 17.

Til nr. 17

Som konsekvens af forslaget § 2, nr. 7 foreslås der i § 12, stk. 2, indsat et nyt nr. 3, hvorefter tilbud, som er godkendt efter § 5, efter anmodning skal give det socialtilsyn, som har godkendt tilbuddet, oplysninger om, hvilke kommuner, der i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1, eventuelt har visiteret borgere til tilbuddet. Oplysninger skal bl.a. anvendes til, at socialtilsynet kan udføre sin pligt efter den foreslåede § 10, stk. 2, om underretning af de visiterende kommuner i særlige tilfælde.

Til nr. 18

Med forslaget om indsættelse af et nyt stk. 3, i § 12 i lov om socialtilsyn, foreslås det, at sundhedspersoner, jf. sundhedslovens § 6, efter anmodning skal give socialtilsynet oplysninger om borgere i sundhedsfaglig behandling, jf. sundhedslovens § 5, på tilbud omfattet af § 4, stk. 1, i lov om socialtilsyn, når de er nødvendige for, at socialtilsynet kan udføre det driftsorienterede tilsyn. Med begrebet sundhedspersoner forstås alene sundhedspersoner, som er direkte tilknyttet tilbud omfattet af § 4, stk. 1, i lov om socialtilsyn. Sundhedspersoner, som f.eks. borgerens praktiserende læge, der ikke har nogen tilknytning til tilbuddet, vil således ikke være omfattet af det nye stk. 3, i § 12 i lov om socialtilsyn.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med § 20 i lov om socialtilsyn, hvorefter det enkelte tilbud, uden borgerens samtykke, har adgang til at videregive oplysninger, som er nødvendige for tilsynets udførelse.

For videregivelsen gælder, at der skal være proportionalitet mellem de oplysninger, som socialtilsynet anmoder om, behovet for oplysningerne og hensynet til ikke at bebyrde behandlingssteder eller myndigheder unødigt. Når det med det nye stk. 3, i § 12 i lov om socialtilsyn således fastlægges, at sundhedspersoner skal videregive nødvendige oplysninger, betyder det, at oplysninger, der ikke er nødvendige for socialtilsynets udførelse af driftsorienterede tilsyn, ikke må indhentes eller videregives.

Det er ikke muligt at lave en udtømmende liste med eksempler på oplysninger, der vil være nødvendige at videregive, da det er socialtilsynet, der konkret tager stilling til, hvilke oplysninger der er behov for. De nødvendige oplysninger kan f.eks. være oplysninger om borgere, der aktuelt er i behandling på behandlingsstedet til brug for vurdering

af, om behandlingsstedet er egnet til at behandle denne målgruppe og benytter sig af relevante metoder i forhold til at nå de for borgeren ønskede mål. Det vil dog som udgangspunkt ikke være nødvendigt at videregive oplysninger på personhenførbart niveau.

Som det fremgår af de almindelige bemærkninger i punkt 3.1.3, vil behandlingen af videregivne oplysninger, der vedrører rent private forhold om en eller flere identificerbare personer skulle ske inden for rammerne af persondatalovens §§ 5-8.

I tilfælde, hvor borgeren efter § 141, stk. 5, i sundhedsloven vælger at være anonym, kan der ikke videregives personhenførbare oplysninger.

Til nr. 19

Forslagene er konsekvenser af forslaget § 2, nr. 7.

Til nr. 20

Forslaget er en konsekvens af forslaget § 2, nr. 7.

Til § 3

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. januar 2016.

Det indebærer, at socialtilsynene fra denne dato får det fulde ansvar for at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med alkoholbehandlingssteder efter sundhedslovens § 141, og at behandlingsstederne herefter skal opfylde de betingelser, som er angivet i lov om socialtilsyn, jf. dog stk. 2 og 3.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i *stk. 2*, at alkoholbehandlingssteder, jf. forslaget § 2, nr. 7, som var optaget på Tilbudsportalen ved lovens ikrafttræden, skal godkendes efter reglerne i lov om socialtilsyn inden den 1. januar 2018. Godkendelsen skal ske på socialtilsynets eget initiativ eller efter ansøgning fra det enkelte tilbud.

Bestemmelsen indeholder således både en frist for, hvornår socialtilsynene skal have gennemgået alle de eksisterende alkoholbehandlingssteder, for hvornår godkendelser foretaget før lovens ikrafttrædelse bortfalder og for, hvornår alkoholbehandlingssteder skal have en godkendelse efter de nye regler som betingelse for, at kommunalbestyrelsen kan anvendes behandlingsstedet til at tilvejebringe tilbud om alkoholbehandling.

Alkoholbehandlingssteder, som med lovforlaget omfattes af § 4, stk. 1, nr. 4 i lov om socialtilsyn, skal godkendes inden den 1. januar 2018. Efter denne dato vil alkoholbehandlingssteder ikke kunne anvendes af kommunalbestyrelsen til at tilvejebringe tilbud om alkoholbehandling, uden en godkendelse.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelses *stk. 3*, at socialtilsynets forpligtigelse til at føre driftsorienteret tilsyn og behandlingsstedernes tilsvarende forpligtigelse træder i kraft ved lovens ikrafttræden uanset, om det enkelte behandlingssted har været igennem en godkendelse efter stk. 1. Det fremgår endvidere, at den besigtigelse, der finder sted i forbindelse med godkendelse af alkoholbehandlingssteder efter

reglerne i lov om socialtilsyn, i perioden fra lovens ikrafttræden indtil den 1. januar 2018, opfylder kravet om mindst ét årligt tilsynsbesøg efter § 7, stk. 3, i lov om socialtilsyn, i det pågældende år. Dette betyder, at hvis et alkoholbehandlingssted godkendes i februar 2016, er minimumskravet om et årligt tilsynsbesøg i perioden marts 2016 til februar 2017 opfyldt.

Begrundelsen herfor er, at der ved godkendelsen foretages en indgående undersøgelse og vurdering af alkoholbehandlingsstedet. Hvis der i løbet af perioden indgår oplysninger til kommunen om bekymrende forhold på behandlingsstedet, skal tilsynet altid tilrettelægge tilsynet herefter, herun-

der ved besøg på behandlingsstedet. Tilsynet bør have fokus på at forberede alkoholbehandlingsstederne til at kunne leve op til de nye krav til godkendelse, som behandlingsstederne skal opfylde ved nygodkendelse inden den 1. januar 2018.

Bestemmelsen tager alene sigte på behandlingssteder, som var en del af det kommunale tilbud om alkoholbehandling før lovens ikrafttræden. Øvrige behandlingssteder, som søger godkendelse efter § 5 i lov om socialtilsyn, skal godkendes som normalt, inden for den tidsramme, som socialtilsynet fastsætter for varetagelsen af socialtilsynsopgaven.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I sundhedsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1202 af 14. november 2014, som ændret ved § 1 i lov nr. 1536 af 27. december 2014 og lov nr. 1537 af 27. december 2014, foretages følgende ændring:

§ 141. Kommunalbestyrelsen tilbyder vederlagsfri alkoholbehandling til alkoholmisbrugere.

Stk. 2. Alkoholbehandling skal iværksættes senest 14 dage efter, at alkoholmisbrugeren har henvendt sig til kommunen med ønske om at komme i behandling.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan tilvejebringe tilbud om alkoholbehandling i henhold til stk. 1 ved at etablere behandlingstilbud på egne institutioner eller ved indgåelse af aftaler herom med andre kommunalbestyrelser, regionsråd, jf. stk. 4, eller private institutioner.

Stk. 4. Regionsrådet stiller efter aftale med de enkelte kommunalbestyrelser i regionen behandlingspladser m.v., jf. stk. 1, til rådighed for kommunerne og yder faglig bistand og rådgivning.

Stk. 5. Behandling og rådgivning til alkoholmisbrugere skal ydes anonymt, hvis alkoholmisbrugeren ønsker det.

Stk. 6. Behandling på alkoholambulatorium er vederlagsfrit, uanset hvor patienten bor.

1. I § 141 indsættes efter stk. 4 som nye stykker:

»*Stk. 5.* Socialtilsynet, jf. lov om socialtilsyn, godkender og fører driftsorienteret tilsyn med alkoholbehandlingssteder, jf. stk. 3.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen kan alene tilvejebringe tilbud om alkoholbehandling, jf. stk. 1 og 3, på alkoholbehandlingssteder, som er godkendt efter § 5 i lov om socialtilsyn, jf. stk. 5.«

Stk. 5 og 6 bliver herefter stk. 7 og 8.

§ 2

I lov om socialtilsyn, jf. lov nr. 608 af 12. juni 2013, foretages følgende ændringer:

§ 1. Formålet med denne lov er at bidrage til at sikre, at borgerne ydes en indsats, der er i overensstemmelse med formålet med offentlige og private tilbud efter lov om social service. Formålet skal opnås gennem en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent varetagelse af opgaven med at

1. I § 1, 1. pkt., indsættes efter »lov om social service«: »og kapitel 40 i sundhedsloven«.

godkende og føre driftsorienteret tilsyn med tilbuddene.

§ 2. Inden for hver region har kommunalbestyrelsen i en af kommunerne ansvaret for at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med sociale tilbud, jf. § 4. Kommunalbestyrelserne, som varetager denne funktion, benævnes i denne lov socialtilsyn.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen i følgende kommuner varetager opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med sociale tilbud, jf. § 4, som er beliggende inden for regionen, jf. dog stk. 4:

- 1) Frederiksberg Kommune i Region Hovedstaden.
- 2) Holbæk Kommune i Region Sjælland.
- 3) Faaborg-Midtfyn Kommune i Region Syddanmark.
- 4) Silkeborg Kommune i Region Midtjylland.
- 5) Hjørring Kommune i Region Nordjylland.

Stk. 3. I de kommuner, som varetager opgaven som socialtilsyn, jf. stk. 2, udføres godkendelse af og driftsorienteret tilsyn med sociale tilbud m.v., jf. § 4, af et af de andre socialtilsyn:

- 1) Socialtilsynet i Region Syddanmark varetager opgaven i Frederiksberg Kommune.
- 2) Socialtilsynet i Region Hovedstaden varetager opgaven i Holbæk Kommune.
- 3) Socialtilsynet i Region Sjælland varetager opgaven i Hjørring Kommune.
- 4) Socialtilsynet i Region Nordjylland varetager opgaven i Silkeborg Kommune.
- 5) Socialtilsynet i Region Midtjylland varetager opgaven i Faaborg-Midtfyn Kommune.

Stk. 4. Private tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, der drives af koncerner eller koncernlignende konstruktioner, hører under socialtilsynet i den region, hvor koncernen har sin hovedadresse.

Stk. 5. Hvert socialtilsyn kan oprette én afdeling uden for kommunen, når særlige hensyn til geografiske forhold tilsiger det.

2. I § 2, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »sociale tilbud, jf. § 4« til: »tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1«.

3. I § 2, *stk. 2*, ændres »opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med sociale tilbud, jf. § 4, som er beliggende inden for regionen, jf. dog stk. 4« til: »funktionen som socialtilsyn efter stk. 1, jf. dog stk. 3 og 4«.

4. § 2, *stk. 3*, affattes således:

»*Stk. 3.* Fra reglen i stk. 2. gælder følgende undtagelser:

- 1) Socialtilsynet i Region Syddanmark varetager opgaven i Frederiksberg Kommune og i forhold til tilbud beliggende i andre kommuner i Region Hovedstaden, hvor Frederiksberg Kommune enten er driftsherre eller har indgået aftale med tilbuddet om køb af samtlige pladser.
- 2) Socialtilsynet i Region Hovedstaden varetager opgaven i Holbæk Kommune og i forhold til tilbud beliggende i andre kommuner i Region Sjælland, hvor Holbæk Kommune enten er driftsherre eller har indgået aftale med tilbuddet om køb af samtlige pladser.
- 3) Socialtilsynet i Region Sjælland varetager opgaven i Hjørring Kommune og i forhold til tilbud beliggende i andre kommuner i Region Nordjylland, hvor Hjørring Kommune enten er driftsherre eller har indgået aftale med tilbuddet om køb af samtlige pladser.
- 4) Socialtilsynet i Region Nordjylland varetager opgaven i Silkeborg Kommune og i forhold til tilbud beliggende i andre kommuner i Region Midtjylland, hvor Silkeborg Kommune enten er drifts-

§ 3. Socialtilsynet kan udbyde

1) konsulentbistand og undervisning relateret til socialtilsynets tilsynsfaglige eller socialfaglige viden til en kommune, en region eller et tilbud og

2) udførelse af opgaver efter delegation fra den ansvarlige kommunalbestyrelse, jf. § 148 a, stk. 4, i lov om social service.

Stk. 2. Socialtilsynet skal efter anmodning fra den anbringende kommune oplyse, hvilke plejefamilier eller kommunale plejefamilier der i henhold til socialtilsynets oplysninger er egnede til at imødekomme de behov, den anbringende kommune konkret vurderer at et barn eller en ung har.

§ 4. Socialtilsynet godkender og fører driftsorienteret tilsyn med følgende sociale tilbud:

1) Plejefamilier og kommunale plejefamilier efter § 66, stk. 1, nr. 1 og 2, i lov om social service.

2) Døgntilbud efter § 66, stk. 1, nr. 5 og 6, og §§ 107-110 i lov om social service samt stofmisbrugsbehandlingstilbud efter § 101 i lov om social service.

3) Tilbud i form af hjælp og støtte efter §§ 83-87, 97, 98 og 102 i lov om social service, når

a) tilbuddet leveres til beboere i plejeboliger eller lignende boligformer efter andre bestemmelser end nævnt i nr. 2, hvor borgeren er visiteret af kommunalbestyrelsen til ophold i boligen, dog ikke friplejeboliger,

b) hjælpen udgår fra servicearealer knyttet til boligerne og ydes af et fast ansat personale,

c) tilbuddet til beboerne omfatter i væsentligt omfang støtte efter § 85 i lov om social service og

d) tilbuddets målgruppe er personer, der har ophold i boligen på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

herre eller har indgået aftale med tilbuddet om køb af samtlige pladser.

5) Socialtilsynet i Region Midtjylland varetager opgaven i Faaborg-Midtfyn Kommune og i forhold til tilbud beliggende i andre kommuner i Region Syddanmark, hvor Faaborg-Midtfyn Kommune enten er driftsherre eller har indgået aftale med tilbuddet om køb af samtlige pladser.«

5. I § 3, stk. 1, nr. 1, ændres »eller socialfaglige« til: », socialfaglige eller sundhedsfaglige«.

6. I § 4, stk. 1, udgår »sociale«.

Stk. 2. Socialtilsynet træffer afgørelse om, hvorvidt det konkrete tilbud er omfattet af godkendelse og driftsorienteret tilsyn efter stk. 1, nr. 3, eller af tilsyn efter § 151 i lov om social service.

§ 5. Socialtilsynet træffer efter ansøgning afgørelse om godkendelse som generelt egnet af sociale tilbud m.v., jf. § 4, på baggrund af en vurdering af, om tilbuddet samlet set opfylder betingelserne for godkendelse, jf. §§ 6 og 12-18.

Stk. 2. Godkendelse efter stk. 1 er en betingelse for, at tilbuddet kan indgå i den kommunale forsyning, jf. § 4, stk. 3, i lov om social service.

Stk. 3. Socialtilsynet kan, når særlige grunde taler for det, træffe afgørelse om, at ikkegodkendte tilbud, som kommunalbestyrelsen i akutsituationer har visiteret borgere til i en periode på op til 3 uger, jf. § 4, stk. 4, i lov om social service, kan anvendes i yderligere 3 uger.

Stk. 4. Socialtilsynet kan i forbindelse med godkendelsen efter stk. 1 fastsætte vilkår, hvis opfyldelse er en betingelse for fortsat godkendelse. Socialtilsynet kan knytte frister til et vilkår.

Stk. 5. Socialtilsynet kan træffe afgørelse om ophør af godkendelsen af et tilbud, hvis tilbuddet ikke længere opfylder betingelserne for godkendelse, jf. § 6.

Stk. 6. Godkendelsen bortfalder, hvis tilbuddet ikke har været benyttet til det godkendte formål i en sammenhængende periode på 2 år, dog 3 år for plejefamilier og kommunale plejefamilier, jf. § 66, stk. 1, nr. 1 og 2, i lov om social service.

Stk. 7. Socialtilsynet skal i forbindelse med godkendelsen af plejefamilier og kommunale plejefamilier, jf. § 66, stk. 1, nr. 1 og 2, i lov om social service, tilbyde plejefamilien et kursus i at være plejefamilie.

Stk. 8. Social- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om godkendelsens tilrettelæggelse og om socialtilsynets forpligtelser i forbindelse med godkendelsen.

§ 6. Det er en betingelse for godkendelse af sociale tilbud, at tilbuddet efter en samlet vurdering har den fornødne kvalitet.

7. I § 4, *stk. 1*, indsættes, som nr. 4:

»4) alkoholbehandlingssteder efter sundhedslovens § 141.«

8. I § 5, *stk. 1*, ændres »sociale tilbud m.v., jf. § 4,« til: »tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1,«.

9. I § 5, *stk. 2*, § 7, *stk. 2*, nr. 3, og § 12, *stk. 2*, nr. 2, ændres »tilbuddet« til: »tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3,«.

10. I § 5 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Socialtilsynets godkendelse efter stk. 1 er en betingelse for, at kommunalbestyrelsen kan tilvejebringe tilbud om alkoholbehandling på behandlingssteder, som er nævnt i § 4 stk. 1, nr. 4, jf. § 141, stk. 6, i sundhedsloven.«

Stk. 3-8 bliver herefter stk. 4-9.

11. I § 5, *stk. 3*, der bliver stk. 4, og § 10, indsættes efter »tilbud,«: »som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3,«.

12. I § 6, *stk. 1*, og § 7, *stk. 1*, 1. pkt., ændres »sociale tilbud« til: »tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1.«.

Stk. 2. Tilbuddenes kvalitet vurderes inden for følgende temaer:

- 1) Uddannelse og beskæftigelse.
- 2) Selvstændighed og relationer.
- 3) Målgrupper, metoder og resultater.
- 4) Organisation og ledelse.
- 5) Kompetencer.
- 6) Økonomi.
- 7) Fysiske rammer.

Stk. 3. Social- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler om vurderingen af tilbuddenes kvalitet, herunder i form af opstilling af kriterier og indikatorer for hvert af kvalitetstemaerne, jf. stk. 2.

§ 7. Socialtilsynet fører driftsorienteret tilsyn med sociale tilbud for at sikre, at tilbuddene fortsat har den fornødne kvalitet, jf. § 6. Socialtilsynet skal som led i det driftsorienterede tilsyn både føre kontrol med forholdene i tilbuddet og indgå i dialog med tilbuddet, som skal bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten i tilbuddet.

Stk. 2. Socialtilsynet skal ved varetagelsen af tilsynsopgaven indhente relevant information, herunder

- 1) aflægge anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg i tilbuddet,
- 2) indhente oplysninger fra tilbuddet, herunder tilbuddets seneste årsrapport, jf. § 12, stk. 3,
- 3) indhente oplysninger om tilbuddet fra de kommuner, som har ansvar for de enkelte borgeres ophold i tilbuddet i henhold til lov om social service, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, og
- 4) indhente oplysninger fra ansatte og borgere i tilbuddet samt fra andre relevante personer.

Stk. 3. Socialtilsynet skal som led i det løbende driftsorienterede tilsyn besøge alle omfattede tilbud, jf. § 4, mindst en gang om året. Socialtilsynet skal foretage en konkret vurdering af behovet for antal tilsynsbesøg i hvert enkelt tilbud.

Stk. 4. Social- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler om, hvilke forhold der skal inddrages i det driftsorienterede tilsyn.

13. I § 7, *stk. 2, nr. 3* ændres »område, og« til: »område,«

14. I § 7, *stk. 2*, indsættes efter nr. 3, som nyt nummer:

»4) indhente oplysninger om tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 4, fra de kommuner, som har visiteret borgere til behandlingsstedet i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1, og«

Nr. 4 bliver herefter nr. 5.

§ 10. Hvis socialtilsynet bliver opmærksomt på bekymrende forhold i et tilbud, skal socialtilsynet underrette de kommuner, som har ansvar for de enkelte borgeres ophold i tilbuddet i henhold til lov om social service, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, når disse borgere kan blive berørt.

§ 12. Tilbud, der søger om godkendelse efter § 5, skal til brug for vurderingen af ansøgningen give socialtilsynet de faglige, organisatoriske og økonomiske oplysninger om tilbuddet, som socialtilsynet anmoder om.

Stk. 2. Tilbud, der er godkendt efter § 5, skal

1) af egen drift give socialtilsynet oplysninger om væsentlige ændringer i forhold til godkendelsesgrundlaget,

2) efter anmodning give socialtilsynet oplysninger om, hvilke kommuner der har ansvar for at yde hjælp til borgere, der har ophold i tilbuddet, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, og

3) efter anmodning give socialtilsynet de oplysninger, som er nødvendige for, at socialtilsynet kan udføre det driftsorienterede tilsyn.

Stk. 3. Tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 2 og 3, der er godkendt efter § 5, skal udarbejde en årlig rapport om tilbuddets virksomhed.

Stk. 4. Social- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler om tilbuddenes oplysningspligt efter stk. 1-3.

§ 16. Tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2 og 3, der søger om godkendelse, eller som er godkendt, skal som grundlag for godkendelsen og det driftsorienterede tilsyn efter denne lov udarbejde et budget for varetagelsen af opgaverne efter lov om social service, der skal godkendes af socialtilsynet.

15. I § 10 indsættes som nyt *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Bliver socialtilsynet opmærksomt på bekymrende forhold på et behandlingssted, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 4, skal socialtilsynet underrette de kommuner, som har visiteret borgere til behandlingsstedet i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1.«

16. I § 12, *stk. 2, nr. 2*, ændres »område, og« til: »område,«

17. I § 12, *stk. 2*, indsættes efter nr. 2, som nyt nummer:

»3) efter anmodning give socialtilsynet oplysninger om, hvilke kommuner der, i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1, har visiteret borgere til behandlingsstedet, og«

Nr. 3 bliver herefter nr. 4.

18. I § 12 indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Sundhedspersoner, jf. sundhedslovens § 6, skal efter anmodning give socialtilsynet oplysninger om borgere i sundhedsfaglig behandling, jf. sundhedslovens § 5, på tilbud omfattet af § 4, stk. 1 i lov om socialtilsyn, når de er nødvendige for, at socialtilsynet kan udføre det driftsorienterede tilsyn.«

Stk. 3-4 bliver herefter stk. 4-5.

19. I § 16, *stk. 1*, og § 18, *stk. 1*, 1. pkt., ændres »§ 4, stk. 1, nr. 2 og 3,« til: »§ 4, stk. 1, nr. 2-4,«.

Stk. 2. For private koncerner og koncernlignende konstruktioner, jf. § 2, stk. 4, skal der udarbejdes budget, jf. stk. 1, både for de enkelte tilbud og for den samlede koncern, hvoraf bl.a. pengestrømme mellem koncernens enkelte dele skal fremgå. Det er en forudsætning for godkendelse af budgettet, jf. stk. 1, at afregninger mellem tilbuddet og andre enheder inden for koncernen sker på markedsvilkår.

Stk. 3. Social- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om udarbejdelse og godkendelse af budget.

§ 18. Regnskaber for private tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2 og 3, skal revideres af en godkendt revisor. Det reviderede regnskab sendes til socialtilsynet til orientering.

Stk. 2. Ved revisionen efterprøves, om regnskabet er rigtigt, om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter og med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, samt om der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og ved driften af de tilbud, der er omfattet af regnskabet.

Stk. 3. Tilbuddets revisor skal på anmodning fra socialtilsynet oplyse om forhold, der er behandlet i forbindelse med revisionen, og som er af betydning for socialtilsynets vurdering af, om betingelserne for godkendelsen er opfyldt. Revisor skal give socialtilsynet besked, hvis revisor ved revisionen konstaterer forhold, der giver revisor anledning til tvivl om, hvorvidt betingelserne for godkendelsen er opfyldt.

Stk. 4. Social- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om revisionens tilrettelæggelse og indhold.

§ 23. Socialtilsynets drift finansieres af kommunerne efter objektive kriterier, jf. stk. 2, og ved opkrævning af omkostningsbaserede takster for godkendelse og driftsorienteret tilsyn, jf. stk. 3.

Stk. 2. Opgaverne i forbindelse med godkendelse af og tilsyn med generelt godkendte plejefamilier og kommunale plejefamilier, jf. § 4, stk. 1, nr. 1, finansieres af kommunerne i hver region efter objektive kriterier.

Stk. 3. For opgaverne i forbindelse med godkendelse af og tilsyn med tilbud efter § 4, stk. 1, nr. 2 og 3, fastsætter socialtilsynet takster for godkendelse og takster for tilsyn, som opkræves hos de omfattede tilbud. Taksterne differentieres efter tilbuddets størrelse og tilsynets omfang, og der fastsættes en særlig takst for godkendelse af væsentlige ændringer i allerede eksisterende godkendelser.

Stk. 4. Når socialtilsynet varetager andre opgaver for kommuner, regionsråd eller tilbud end de opgaver, der fremgår af § 2, dækkes omkostningerne hertil af den pågældende kommune eller det pågældende regionsråd eller tilbud på grundlag af den konkrete aftale.

Stk. 5. Socialtilsynet kan i 2014 og 2015 indregne udgifter til etablering af tilsynsvirksomheden afholdt inden lovens ikrafttræden i de objektive finansieringsandele, jf. stk. 2.

Stk. 6. Social- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler om finansieringen, herunder om opkrævning og beregning af finansieringsandelene samt om indregning af etableringsudgifter, jf. stk. 5.

20. I § 23, stk. 3, 1. pkt., ændres »§ 4, stk. 1, nr. 2 og 3« til: » § 4, stk. 1, nr. 2-4«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2016.

Stk. 2. Socialtilsynene er ansvarlige for, at alkoholbehandlingssteder, som var optaget på Tilbudsportalen ved lovens ikrafttræden, skal godkendes efter reglerne i lov om socialtilsyn inden den 1. januar 2018.

Stk. 3. Alkoholbehandlingssteder, der er omfattet af § 4, stk. 1, nr. 4, i lov om socialtilsyn, er underlagt driftsorienteret tilsyn, jf. § 7 i lov om socialtilsyn, fra lovens ikrafttræden. Den besigtigelse, der finder sted i forbindelse med godkendelse af behandlingssteder efter reglerne i lov om socialtilsyn i perioden fra lovens ikrafttræden indtil den 1. januar 2018, indebærer, at der ikke skal gennemføres et tilsynsbesøg i det pågældende år, jf. § 7, stk. 3, i lov om socialtilsyn.